

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Hubáčka a soudců JUDr. Elišky Cihlářové a JUDr. Tomáše Foltase v právní věci žalobce: **Moravský rybářský svaz, o. s.**, se sídlem Soběšická 1325/83, Brno, zastoupen Mgr. Petrem Kubicou, advokátem se sídlem Kobližná 19, Brno, proti žalovanému **Ministerstvo zemědělství**, se sídlem Těšnov 65/17, Praha 1, za účasti osoby zúčastněné na řízení: **Městys Měřín**, se sídlem Náměstí 106, Měřín, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 28. 5. 2015, č. j. 29 A 13/2013 – 57,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Osoba zúčastněná na řízení **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou kasační stížností se žalobce Moravský rybářský svaz, o. s. domáhá u Nejvyššího správního soudu vydání rozsudku, kterým by byl zrušen rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 28. 5. 2015, č. j. 29 A 13/2013 – 57, a věc vrácena tomuto soudu k dalšímu řízení.

Krajský soud v Brně (dále také „krajský soud“) napadeným rozsudkem zamítl žalobu, kterou se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 11. 2012, č. j. 214047/2012-MZE-16231, sp. zn. 1RM52295/2012-16231, kterým bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí Krajského úřadu kraje Vysočina, odboru lesního a vodního hospodářství, ze dne 19. 6. 2012, č. j. KUJI 41949/2012, sp. zn. OLVHZ 601/2012 Dr-2. Tímto rozhodnutím bylo na žádost osoby zúčastněné na řízení změněno rozhodnutí Ministerstva zemědělství ze dne 13. 10. 1997, č. j. 2560/6/97-3130, o vyhlášení

rybářského revíru 461 180 Balinka 1A, a to tak, že byl z tohoto rybářského revíru vyňat rybník Nový.

Krajský soud při svém rozhodování vyšel z toho, že za rybník pro účely zákona č. 99/2004 Sb., o rybníkářství, výkonu rybářského práva, rybářské stráž, ochraně mořských rybolovných zdrojů a o změně některých zákonů (zákon o rybářství), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o rybářství“), je nutno považovat každé vodní dílo, které vyhovuje legální definici rybníka uvedené v ust. § 2 písm. c) zákona o rybářství. Tvzení žalobce, že rybník Nový je pouhým vodním útvarem vzniklým přehrazením vodního toku, nemá oporu v obsahu spisového materiálu. V Dekretu rybářského revíru 461 180 Balinka 1A, rozhodnutí Krajského úřadu kraje Vysočina ze dne 21. 6. 2011 i v Manipulačním a provozním řádu rybníka Nový v Měříně z roku 2009 je rybník Nový označován jako „rybník“, popřípadě „nádrž“ či „vodní nádrž“. Skutečnost, jaký tok je hlavním zdrojem vody rybníka Nový, není pro posouzení dané vodní plochy coby rybníka ve smyslu zákona o rybářství podstatná, neboť není součástí zákonné definice rybníka. Stejně tak není podstatné, zda má být chov ryb v rybníku extenzivní či intenzivní. Jak vyplývá z Manipulačního a provozního řádu rybníka Nový v Měříně, má sice rybník Nový charakter rybníka víceúčelového, extenzivní rybochovné využití je však mezi jeho funkcemi uvedeno na prvním místě a tento dokument i na jiných místech počítá s odlovem rybí obsádky. Správní orgány žalobce zaměnily za jeho organizační jednotku oprávněnou jednat svým jménem, nicméně tato okolnost nemohla způsobit nezákonnost napadených rozhodnutí. Krajský soud proto žalobu jako nedůvodnou zamítl.

Proti tomuto rozsudku krajského soudu podal žalobce jako stěžovatel (dále jen „stěžovatel“) v zákonné lhůtě kasační stížnost, kterou výslovně opřel o ust. § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s.

Stěžovatel namítl nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku, neboť se krajský soud nedostatečným způsobem vypořádal s námitkami. Zákon o rybářství v ust. § 2 písm. c) výslovně odkazuje na ust. § 55 odst. 1 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vodní zákon“). Bylo tak na místě posuzovat charakter vodního útvaru rybník Nový ve spojení s vodním zákonem. Základní otázkou mělo být posouzení, zda je rybník Nový neprůtočným rybníkem a tudíž uzavřenou vodou, či má naopak povahu průtočného rybníka (či jezové zdrže), vzniklého přehrazením koryta vodního toku Balinka. Krajský soud se nevypořádal s obsahem Manipulačního a provozního řádu rybníka Nový z července 2009. Z něj se podává, že rybník Nový byl budován jako průtočný a je napájen významným vodním tokem Balinkou, dále že charakter rybníka je průtočný a také že vody z rybníka jsou vypouštěny do řeky Balinky se stanoveným minimálním zůstatkovým průtokem v toku pod rybníkem. Tok řeky Balinky soustavně komunikuje s tokem pod hrází rybníka Nový. Krajský soud vyšel pouze ze zákonné definice rybníka dle zákona o rybářství, aniž by vzal v úvahu konkrétní skutečnosti uvedené k charakteru vodního útvaru v manipulačním a provozním řádu. Napadený rozsudek je nezákonný z důvodu nesprávného posouzení právní otázky charakteru vodního útvaru označovaného jako rybník Nový. Krajský soud i nesprávně zjistil skutkový stav ohledně charakteru daného vodního útvaru a navíc na něj nesprávně aplikoval ust. § 2 písm. c) zákona o rybářství, aniž by jeho charakter posuzoval současně podle ust. § 55 odst. 1 vodního zákona. Stěžovatel proto navrhl, aby Nejvyšší

pokračování

správní soud zrušil napadený rozsudek krajského soudu a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

Žalovaný ve svém vyjádření uvedl, že existují dva základní typy vodních nádrží, a sice průtočné a neprůtočné (boční, obtokové). Toto rozlišení však není z hlediska zákona o rybářství významné, neboť rybníkem mohou být oba typy, pokud slouží k rybochovnému účelu a splňují další zákonné náležitosti. Průtočná vodní nádrž se vzdáleně podobá jezové zdrži, avšak podstatné rozdíly vyplývají z povahy a rozsahu manipulace na vodním díle. Podrobnosti pak vyplývají z technických požadavků na stavební části těchto děl, obsažených v technických normách. Z Manipulačního a provozního řádu vyplývá, že vodní nádrž Nový je vodní nádrž. Zvažovat, zda se jedná o uzavřenou vodu, není vůbec na místě. Žalovaný proto navrhl, aby byla kasační stížnost zamítnuta.

Ve své replice stěžovatel uvedl, že manipulační řád představuje pouze soubor zásad a pokynů pro manipulaci s vodou, přičemž jedním z podkladů pro jeho vypracování je stavební povolení k vodnímu dílu. V dané věci nebyl proveden důkaz stavebním povolením k vodnímu dílu rybník Nový, ze kterého by bylo možné zjistit způsob jeho využití. Manipulační a provozní řád není dokumentem určujícím způsob využití vodního díla a takový dokument nemůže nahradit.

Nejvyšší správní soud přezkoumal kasační stížností napadený rozsudek krajského soudu v souladu s ust. § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnil stěžovatel v podané kasační stížnosti, a dospěl k závěru, že kasační stížnost není opodstatněná.

Nejvyšší správní soud předesílá, že se nemohl zabývat novými důvody, které stěžovatel neuplatnil v řízení před krajským soudem. Takovým novým důvodem je tvrzení stěžovatele, že nebyl proveden důkaz stavebním povolením k vodnímu dílu rybník Nový, ze kterého by bylo možné zjistit způsob jeho využití. Stěžovateli přitom objektivně nic nebránilo v tom, aby tento důvod uplatnil již před krajským soudem. Na základě zásady *vigilantibus iura scripta sunt* lze proto po stěžovateli spravedlivě žádat, aby nesl nepříznivé následky spojené s neuplatněním uvedeného stížního důvodu již v řízení o žalobě (k tomu srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 9. 2008, č. j. 8 Afs 48/2006 - 155, č. 1743/2009 Sb. NSS, nebo ze dne 22. 9. 2004, č. j. 1 Azs 34/2004 - 49, č. 419/2004 Sb. NSS; všechna zde citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz).

Stěžovatel především namítá nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku. Tato námitka není důvodná.

Podle ustálené judikatury platí, že má-li být soudní rozhodnutí přezkoumatelné, musí z něj být patrné, jaký skutkový stav vzal správní soud za rozhodný, jak uvážil o pro věc zásadních a podstatných skutečnostech, resp. jakým způsobem postupoval při posuzování rozhodných skutečností, proč považuje právní závěry účastníků řízení za nesprávné a z jakých důvodů považuje pro věc zásadní argumentaci účastníků řízení za lichou (viz nálezy Ústavního soudu ze dne 20. 6. 1996, sp. zn. III. ÚS 84/94, ze dne 26. 6. 1997, sp. zn. III. ÚS 94/97, a ze dne 11. 4. 2007, sp. zn. I. ÚS 741/06, všechny

dostupné na <http://nalus.usoud.cz>, nebo rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Azs 47/2003 - 130, č. 244/2004 Sb. NSS, ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 - 52, ze dne 1. 6. 2005, č. j. 2 Azs 391/2004 - 62, a ze dne 21. 8. 2008, č. j. 7 As 28/2008 - 75).

Uvedeným požadavkům napadený rozsudek plně vyhovuje. Krajský soud označil rozhodnou právní úpravu, kterou následně srozumitelně interpretoval a také aplikoval na konkrétní skutkové okolnosti této věci. V rozsudku vyložil vlastní úvahy, které jej vedly k přijetí závěru o tom, že rybník Nový je rybníkem dle zákona o rybářství. Uvedl také, z jakého důvodu považuje žalobní námitky za liché. To, že je napadený rozsudek způsobilý přezkumu (tj. přezkoumatelný) potvrzuje i skutečnost, že samotný stěžovatel nemá obtíže s porozuměním argumentaci krajského soudu a tu také věcně rozporuje. Z kasačních námitek je patrné, že stěžovatel míní nedostatečným vypořádáním námitky stav, kdy námitka nebyla vypořádána pro něj příznivě, potažmo kdy v argumentaci krajského soudu shledává určité nedostatky. Tento stav ovšem nezakládá nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku. Jak již bylo uvedeno, stěžovatel s argumentací krajského soudu polemizuje a uvádí, proč je podle něj chybná. Nejde tudíž o situaci, kdy by nebylo z napadeného rozsudku možné seznat, jakými úvahami se krajský soud řídil a jak naložil se žalobními námitkami.

Stěžovateli lze přisvědčit pouze v tom, že se krajský soud nezabýval podrobněji otázkou, zda je rybník Nový rybníkem průtočným či neprůtočným. Krajský soud nicméně svůj postup zdůvodnil. Konkrétně uvedl, že není rozhodné, který vodní tok je zdrojem vody rybníka, neboť tato skutečnost není součástí legální definice rybníka. S tímto závěrem krajského soudu je přitom nutno souhlasit (viz dále). Průtočnost rybníka Nový nebyla v této věci právně relevantní, proto by bylo zcela nadbytečné, kdyby se krajský soud touto skutkovou okolností blíže zabýval.

Nelze přisvědčit ani námitce, že by se krajský soud nedostatečně vypořádal s obsahem Manipulačního a provozního řádu rybníka Nový v Měříně z roku 2009. Krajský soud z tohoto dokumentu vycházel a učinil na základě něj konkrétní skutková zjištění, zejména ohledně určení rybníka Nový. Ostatně stěžovatel ani neuvádí, jaké konkrétní jiné skutečnosti měl krajský soud z této listiny zjistit, snad kromě zmiňované průtočnosti.

Stěžovatel dále brojí proti věcnému posouzení rybníka Nový jakožto rybníka ve smyslu zákona o rybářství. Toto posouzení je totiž rozhodné pro určení režimu jeho vynětí z rybářského revíru.

Podle ust. § 2 písm. c) zákona o rybářství pro účely tohoto zákona se rozumí rybníkem vodní dílo, které je vodní nádrží určenou především k chovu ryb, ve kterém lze regulovat vodní hladinu, včetně možnosti jeho vypouštění a slovení; rybník je tvořen hrázi, nádrží a dalšími technickými zařízeními. Zákon u slovního spojení vodní dílo pak v poznámce pod čarou odkazuje na ust. § 55 odst. 1 a § 127 odst. 14 vodního zákona.

Podle ust. § 2 písm. g) zákona o rybářství pro účely tohoto zákona se rozumí uzavřenou vodou vodní útvar povrchových vod, který není volně spojen s přítokem nebo odtokem, zejména mrtvé nebo odstavené rameno vodního toku, propadlina, zatopená

pokračování

umělá prohlubeň terénu, zbytková jáma po těžbě nerostů; za uzavřenou vodu se nepovažuje vodní útvar nebo jeho část, ve kterém je prováděna hornická činnost nebo činnost prováděná hornickým způsobem,

Podle ust. § 4 odst. 1 zákona o rybářství rybářský revír vyhláší na vodním toku, na rybníce nebo na uzavřené vodě svým rozhodnutím příslušný rybářský orgán; ten je oprávněn vyhlásit rybářský revír pouze v obvodu své územní působnosti. V případě pochybnosti, zda se jedná o uzavřenou vodu, rozhodne příslušný rybářský orgán.

Podle ust. § 4 odst. 3 zákona o rybářství rybářský revír se vyhláší a) na žádost vlastníka rybníka, b) na žádost vlastníka pozemku, na němž se nachází uzavřená voda; je-li vlastníků nebo spoluvlastníků těchto nemovitostí více, vyhlásí příslušný rybářský orgán rybářský revír na základě žádosti všech vlastníků nebo všech spoluvlastníků nebo osoby pověřené všemi vlastníky nebo všemi spoluvlastníky k podání žádosti o vyhlášení rybářského revíru nebo na základě žádosti nájemce uvedených nemovitostí, prokáže-li žadatel, že písemně uzavřel nájemní vztah za účelem výkonu rybářského práva k uvedeným nemovitostem s vlastníkem nebo všemi vlastníky anebo všemi spoluvlastníky uvedených nemovitostí, c) z vlastního podnětu příslušného rybářského orgánu na vodním toku nebo na uzavřené vodě nalézající se na pozemku vlastníků nebo spoluvlastníků uvedených pod písmenem b) v případě, že se vlastníci nebo spoluvlastníci nedohodli na podání žádosti o vyhlášení rybářského revíru ani do 30 dnů od doručení výzvy příslušného rybářského orgánu k uzavření takové dohody; touto výzvou není zahájeno správní řízení.

Podle ust. § 4 odst. 7 zákona o rybářství příslušný rybářský orgán rozhodne o zrušení rybářského revíru a) z vlastního podnětu, 1. poklesne-li výměra souvislé vodní plochy v rybářském revíru pod 500 m², nebo 2. zaniknou-li podmínky pro chov anebo podmínky podporující život ryb v rybářském revíru, b) na základě žádosti osob uvedených v odstavci 3 písm. a) nebo b).

Podle návěti ust. § 55 odst. 1 vodního zákona vodní díla jsou stavby, které slouží ke vzdouvání a zadržování vod, umělému usměrňování odtokového režimu povrchových vod, k ochraně a užívání vod, k nakládání s vodami, ochraně před škodlivými účinky vod, k úpravě vodních poměrů nebo k jiným účelům sledovaným tímto zákonem. Následuje pak demonstrativní výčet vodních děl, mezi nimiž jsou zejména pod písmenem a) uvedeny přehrady, hráze, vodní nádrže, jezy a zdrže.

Předně je nutno podotknout, že stěžovatel netvrdí, že by rybník Nový nesplňoval některý ze zákonných definičních znaků rybníka uvedených v ust. § 2 písm. c) zákona o rybářství. Uvádí-li, že charakter vodního útvaru rybník Nový měl být posuzován ve spojení s vodním zákonem, není zcela zřejmé, co přesně tím míní. Neuvádí totiž, co konkrétně by mělo pro danou věc vyplývat z vodního zákona a z kterého jeho konkrétního ustanovení. Ust. § 2 písm. c) zákona o rybářství odkazuje na vodní zákon zjevně pouze co do pojmu „vodní dílo“, který je jen jedním z definičních znaků rybníka dle zákona o rybářství. Stěžovatel však netvrdí, že by se v daném případě vůbec nejednalo o vodní dílo ve smyslu vodního zákona. Ostatně vodní zákon mezi vodní díla řadí jak vodní nádrže (mezi které spadá i rybník), tak jezy a zdrže.

Jedinou konzistentní argumentační linií stěžovatele je tvrzení, že rybník Nový vznikl přehrazením vodního toku Balinka, je proto průtočným rybníkem, neboli jezovou zdrží, a tudíž nikoliv rybníkem. Lze tedy dovodit, že podle stěžovatele je neprůtočnost zákonným znakem rybníka, přičemž tento zákonný znak by měl vyplývat z vodního zákona, na který zákon o rybářství odkazuje. Tato argumentační linie je však hned v několika ohledech chybná.

Stěžovatel uvádí dvě kategorie rybníka – průtočný a neprůtočný. Průtočný je podle něj jezovou zdrží, a tudíž nikoliv rybníkem, a neprůtočný je uzavřenou vodou, což ve světle zákona o rybářství znamená, že taktéž není rybníkem [viz ust. § 2 písm. c) a g) a dále ust. § 4 odst. 3 zákona o rybářství]. Mimo jiné by tedy výsledkem stěžovatelovy interpretace bylo to, že rybníkem ve smyslu ust. § 2 písm. c) zákona o rybářství nemůže být žádný vodní útvar, a ust. § 4 odst. 3 písm. a) zákona o rybářství je tudíž nutně obsoletní. Takový výsledek zjevně nebyl zákonodárcem zamýšlen, a není ani logický.

Neprůtočnost navíc není vůbec definičním znakem rybníka pro účely zákona o rybářství. Tuto vlastnost nelze dovodit ani z ust. § 2 písm. c) zákona o rybářství, ani z vodního zákona. Pro účely aplikace ust. § 4 odst. 7 písm. b) ve spojení s ust. § 4 odst. 3 písm. a) zákona o rybářství je rozhodná právě zákonná definice rybníka uvedená v ust. § 2 písm. c) zákona o rybářství. Z odkazu na vodní zákon u slovního spojení „vodní dílo“ nelze dovozovat další zákonné znaky rybníka pro účely zákona o rybářství, pouze skutečnost, že se musí jednat o vodní dílo ve smyslu vodního zákona.

Zákon o rybářství definuje rybník jako vodní dílo, které je vodní nádrží a splňuje zároveň vyjmenované funkční a materiální znaky. Materiálními znaky jsou vymezené součásti rybníka – hráz, nádrž a další technická zařízení. Funkčními znaky jsou pak primární určenost k chovu ryb a schopnost regulovat vodní hladinu včetně možnosti vypouštění a slovení. Pod žádný z těchto znaků nelze neprůtočnost podřadit. Stěžovatel přitom nezpochybňuje, že by se rybník Nový neskládal z hráze, nádrže a dalších technických zařízení. Stejně tak nezpochybňoval jeho určení k chovu ryb, schopnost regulace hladiny, či možnost vypouštění a slovení. Až opožděně ve své replice v rámci řízení o kasační stížnosti uvádí, že určenost k chovu ryb nebyla dostatečně prokázána (neboť měla být prokazována stavebním povolením). Jelikož se jedná o opožděnou námítku, Nejvyšší správní soud spíše na okraj poznamenává, že účelové určení rybníka Nový bylo ve správním řízení prokázáno místním šetřením, Manipulačním a provozním řádem rybníka Nový v Měříně z roku 2009, ale také například Dekretem rybářského revíru číslo 461 180 Balinka 1A. Ty dostatečným způsobem prokazují, že účelem tohoto vodního díla je především rybolov. Nebylo potřeba provádět další dokazování stavebním povolením, nebylo-li toto určení rybníka Nový vůbec zpochybňováno.

Jediným ze zákonných znaků rybníka, které by mohl stěžovatel svou argumentací zpochybňovat, je skutečnost, že jde o vodní nádrž. Výslovně tak sice nečiní, nicméně lze to nepřímou dovodit z jeho tvrzení, že rybník Nový je jezovou zdrží. Rozdíl mezi vodní nádrží a jezovou zdrží nespočívá v průtočnosti, nýbrž v účelovém určení příslušného vodního díla. Jezovou zdrž lze charakterizovat jako vodní dílo určené ke stabilizaci vodní hladiny za pomoci jejího vzduť. Vodní nádrž je naproti tomu vodním dílem, v němž se za pomoci akumulace povrchové vody tvoří její zásoby pro její odběr, rekreaci, rybníkářství a

pokračování

podobně. Konkrétně rybník je pak určen primárně pro chov ryb. Bylo-li tedy ve správním řízení prokázáno, že primárním účelem rybníka Nový je právě chov ryb, bylo vyloučeno, aby se jednalo o jezovou zdrž, jakožto vodní dílo se zcela jiným účelem.

Průtočnost rybníka, napájení významným vodním tokem, komunikace toku před hrází s tokem za hrází, to vše je tedy pro účely aplikace ust. § 4 odst. 7 písm. b) ve spojení s ust. § 4 odst. 3 písm. a) zákona o rybářství irelevantní. Rybník může být průtočný či obtočný (neprůtočný) a v obou případech bude při naplnění zákonných znaků uvedených v ust. § 2 písm. c) zákona o rybářství stále rybníkem pro účely tohoto zákona. Vyhlášení a rušení rybářského revíru (respektive vynětí z něj) tak bude v obou případech probíhat v režimu ust. § 4 odst. 7 písm. b) a ust. § 4 odst. 3 písm. a) zákona o rybářství.

S ohledem na výše uvedené dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost je nedůvodná, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s.).

Ve věci rozhodl v souladu s § 109 odst. 2 s. ř. s., podle něhož rozhoduje Nejvyšší správní soud o kasační stížnosti zpravidla bez jednání, když neshledal důvody pro jeho nařízení.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ust. § 60 odst. 1, věta první s. ř. s. ve spojení s ust. § 120 s. ř. s. Stěžovatel ve věci úspěch neměl, a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Úspěšnému žalovanému pak podle obsahu spisu žádné náklady v řízení o kasační stížnosti před soudem nevznikly. Nejvyšší správní soud proto rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Osoba zúčastněná na řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť jí soudem nebyla uložena žádná povinnost, v souvislosti s níž by jí náklady vznikly (§ 60 odst. 5 s. ř. s. *a contrario*).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 20. srpna 2015

JUDr. Jaroslav Hubáček
předseda senátu